

NORGES HØYESTERETT

Den 24. november 2008 avsa Høyesterett dom i

**HR-2008-02037-A, (sak nr. 2008/1184 og sak nr. 2008/1186), straffesaker,
anker over dom,**

A

B

(advokat John Christian Elden)

mot

Den offentlige påtalemyndighet

(statsadvokat Ellen Katrine Hætta)

S T E M M E G I V N I N G :

- (1) Dommer **Tønder**: Sakene gjelder straffutmålingen ved grov narkotikaforbrytelse i forbindelse med transport av ca. 40 kg hasj med lav styrkegrad.
- (2) B og A ble ved tiltalebeslutning utferdiget av Troms og Finnmark statsadvokatembeter 21. mai 2007 satt under tiltale ved Nord-Troms tingrett for overtredelse av straffeloven § 162 første og annet ledd, jf. femte ledd. Grunlaget var at de torsdag 8. juni 2006, og i dagene før, deltok i og organiserte transport av ca. 40 kg hasj fra Oslo til X. Etter overleveringen deltok de i organiseringen av returtransport av stoffet.
- (3) Nord-Troms tingrett avsa 26. november 2007 dom, som for B og A hadde slik domsslutning:
  - ”2. B, født 23.04.1972, dømmes for overtredelse av straffeloven § 162 første ledd og annet ledd til fengsel i 2 – to – år. Varetekt kommer til fradrag med 2 – to – dager.

3. **B dømmes til å tåle inndragning av kr 12 500 – tolv tusenfemhundre –, jf. straffeloven § 34.**
4. **A, født 20.07.1979, dømmes for overtredelse av straffeloven § 162 første ledd og annet ledd til fengsel i 1 – ett – år og 8 – åtte – måneder. Varetekt kommer til fradrag med 2 – to – dager.**
5. **A dømmes til å tåle inndragning av kr 12 500 – tolv tusenfemhundre –, jf. straffeloven § 34.”**

(4) Begge anket tingrettens dom til Hålogaland lagmannsrett, som 4. juni 2008 avsa dom med slik domsslutning:

- ”1. **Anke fra B forkastes.**
2. **Anke fra A forkastes.”**

Dommen ble avsagt under dissens, idet en av meddommerne stemte for at seks måneder av straffen ble gjort betinget for begge.

- (5) B og A har anket lagmannsrettens dom til Høyesterett. Ankene gjelder straffutmålingen.
- (6) *Jeg er kommet til at ankene ikke fører fram.*
- (7) Sakene mot B og A er en del av et større sakskompleks, som har sitt utspring i et narkotikabeslag som politiet i X foretok 8. juni 2006. Tingrettens dom omfattet ytterligere to tiltalte, og dommen er for deres vedkommende rettskraftig. Sakene for de øvrige involverte ble utsatt. Om sakens bakgrunn heter det i tingrettens dom, som lagmannsretten viser til:

”I fra mars til juni 2006 foretok politiet, i tillegg til ordinær spaning, kommunikasjonskontroll i form av avlytting av telefonsamtaler til og fra flere av de tiltalte telefoner. Etterforskningen avdekket at det i juni 2006 var planlagt transport av en stor mengde narkotika til X. Den 8. juni 2006 ble C, D og E pågrepet på -----brua i X. Disse tre kjørte en leiebil hvor C var sjåfør og de to andre passasjerer. I bilen ble det funnet og beslaglagt store mengder av et stoff, formentlig hasjisj. F ble deretter pågrepet i X sentrum. B og A meldte seg like etter for politiet i Oslo. G, D og F ble deretter fremstilt og varetektsfengslet i henholdsvis seks, fire og to uker.”

- (8) Beskrivelsen i tingrettens dom av Bs og As roller i saken, som lagmannsretten viser til, kan kort oppsummeres som følger:
- (9) Noen dager forut for 7. juni 2006 ble B forespurt om å påta seg frakt av et parti hasj fra Oslo til X. Han kontaktet A for å få hans bistand, og begge påtok seg oppdraget for et vederlag på 25 000 kroner, som de skulle dele med en halvpart på hver. Frakten skulle skje med leiebil, som var leid i As navn. De fikk en tredje person, som ikke var kjent med at det ble transportert hasj i bilen, til å kjøre bilen til X. Selv tok de fly.
- (10) I X besørget de overlevering av hasjen til bestilleren og startet deretter returen til Oslo med leiebilen. Kort tid etterpå ble B kontaktet over mobiltelefon av oppdragsgiver, som opplyste at stoffet måtte sendes i retur. B spurte så C, som var passasjer i bilen, om han kunne påta seg å frakte hasjen til Oslo i leiebilen, noe han påtok seg. Selv tok de fly tilbake til Oslo. Etter å ha lest på internett om beslaget av et stort hasjparti i X, meldte begge seg til politiet.

- (11) Før jeg går inn på den konkrete straffutmålingen, peker jeg på at både tingretten og lagmannsretten har utmålt en noe strengere straff for B enn for A. Selv om også A har vært en aktiv deltaker i organiseringen og gjennomføringen av transporten – blant annet ble bilen leid i hans navn – gir faktum, slik det er beskrevet, grunnlag for å betrakte B som å ha hatt en noe mer sentral rolle enn A. Jeg er derfor enig i at det ved straffutmålingen må skilles mellom disse to.
- (12) Hovedspørsmålet i saken er hvilken betydning den lave styrkegraden skal ha for straffutmålingen. Fra forsvarers side er det argumentert med at lagmannsretten i for liten grad har lagt vekt på dette momentet. Det er dessuten anført at straffen for begge må settes ytterligere ned på grunn av tilståelse og tidsforløpet.
- (13) Hva gjelder den betydningen lav styrkegrad har for straffutmålingen, er dette nylig behandlet av Høyesterett i dom 23. oktober 2008, sak HR-2008-01833-A. Jeg viser til dommens avsnitt 9 – 11, hvor det framgår at selv om utgangspunktet tas i den mengde av det aktuelle stoffet vedkommende tiltalte har hatt befatning med, følger det av rettspraksis at et markert avvik fra det som anses som normal styrkegrad, tillegges betydning ved straffutmålingen. Korrigeringen for lav styrkegrad skal skje på grunnlag av en samlet skjønnsmessig vurdering og ikke ut fra en rent matematisk omregning. Jeg legger dette til grunn også for straffutmålingen i vår sak.
- (14) Etter foretatt laboratorieundersøkelse ble det konstatert at det beslaglagte materialet inneholdt 39,02 kg cannabisharpiks med et innhold av tetrahydrocannabinol, THC, som er virkestoffet i hasj, på ca. 1 %. I en skriftlig redegjørelse fra seniorrådgiver Tormod Bønes ved Kriminalpolitisenentralen er normalstyrken for hasj fra Nordafrika oppgitt til 7 – 8 %. Om betydningen av den lave styrkegraden uttaler han:
- ”Når det gjelder beregning av antall rusdoser i beslaget, vil en ta utgangspunkt i at nettoinnhold av THC er ca. 400 g, og at det må omsettes en THC-mengde på 50 mg når tapet av THC er 50 % ved røyking. Det betyr at antall rusdoser kan beregnes til ca. 8000 eller ca. 5 g hasjisj (1 %) pr. rusdose. I rusmessig sammenheng er en hasjisjmengde på 40 kg med en styrkeprosent på 1 % ekvivalent med en hasjisjmengde på ca. 5,7 kg med en styrkegrad på 7 %.”**
- (15) På denne bakgrunn konstaterer jeg at det for det beslaglagte materialet forelå et markert avvik fra normal styrkegrad, og at det i straffutmålingen må tas hensyn til dette. At stoffet ble returnert fra mottaker, antar jeg hadde sammenheng med den lave styrkegraden. Stoffet var lite egnet for omsetning, men det betyr ikke at stoffet var ubrukelig som rusmiddel. Ruseffekten var imidlertid avhengig av størrelsen på dosen. Av rapporten fra Bønes følger således at én rusdose ble antatt å måtte inneholde 5 gram hasj, hvilket betyr at det beslaglagte partiet ville ha gitt ca. 8000 rusdoser.
- (16) Forsvareren har anført at det ved straffutmålingen i betydelig grad må tas hensyn til opplysningen fra Bønes om at hasjpartiet tilsvarte en hasjmengde på 5,7 kg med normal styrkegrad. Det er i denne forbindelse særlig vist til straffutmålingen i Rt. 2007 side 950 og Rt. 2007 side 1244, som gjaldt befatning med en hasjmengde på henholdsvis 4,7 og 6 kg. Som i dommen fra 23. oktober 2008, skal korrigeringen for lav styrkegrad skje ut fra en samlet skjønnsmessig vurdering og ikke ut fra en slik matematisk omregning.

- (17) Når det gjelder betydningen av de domfeltes tilståelser, uttaler lagmannsretten for begge at den tillegger tilståelsene betydelig vekt. Det er i denne forbindelse vist til at de domfelte på eget initiativ meldte seg for politiet da de ble kjent med hasjbeslaget. Jeg er enig i at dette er et moment av vekt, selv om det var stor sannsynlighet for at i alle fall A uansett ville ha blitt pågrepet, siden han var oppført som leietaker av bilen. For begge gjelder imidlertid at tilståelsen er forbeholden med hensyn til kvantum. Både B og A har forklart at de trodde partiet i alle fall ikke inneholdt mer enn 10 kg, det vil si at de ikke har kjent seg skyldig i grov narkotikaforbrytelse. Det begrenser i noen grad tilståelsens betydning for straffutmålingen.
- (18) Det er nå gått to år og fem måneder siden det straffbare forholdet ble begått, og spørsmålet er om dette tilsier en reduksjon i straffen. Forsvareren har vist til at B og A meldte seg kort tid etter at det straffbare forholdet var begått, og hevder på denne bakgrunn at en avgjørelse for dem burde ha foreligget langt tidligere enn det som nå er tilfelle. Jeg finner, som lagmannsretten, ikke grunn til å legge vekt på tidsforløpet i dette tilfellet. Som lagmannsretten viser jeg til at det dreier seg om en stor narkotikasak med mange involverte, der det nødvendigvis vil ta en viss tid før etterforskningen kan avsluttes. Det er også opplyst at saken har vært under kontinuerlig etterforskning fram til tiltalen ble tatt ut i mai 2007.
- (19) Jeg er, som lagmannsretten, kommet til at straffen for befatning med ca. 40 kg hasj ville ha vært fengsel fra tre til fire år dersom det ikke tas hensyn til den ekstraordinært lave styrkegraden og til tilståelsen. Når disse forholdene tas i betraktning, finner jeg lagmannsrettens straffutmåling for B og A på fengsel i henholdsvis to år og ett år og åtte måneder passende.
- (20) Jeg stemmer for denne

D O M :

Ankene forkastes.

(21)	Dommer Stabel:	Jeg er i det vesentlige og i resultatet enig med førstvoterende.
(22)	Dommer Coward:	Likeså.
(23)	Dommer Skoghøy:	Likeså.
(24)	Dommer Gjølstad:	Likeså.

(25) Etter stemmegivningen avsa Høyesterett denne

D O M :

Ankene forkastes.

Riktig utskrift bekrefte: